

# Kör ynanç

Category: Kitapcy, Nukdaýnazar, Publisistika

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Kör ynanç KÖR YNANÇ

Professor Ihsan Süreýýa Syrma (1944-nji ýylda doglan)...

Ankara uniwersitetiniň ylahyýet fakultetini 1966-njy ýylda tamamlady.

Yslam taryhy boýunça doktorlyk dissertasiýasyny goramak üçin Fransiýa gitdi. Arap dilini öwrenmek üçin Tunisde boldy. 1980-nji ýylda dosent, 1989-njy ýylda professor boldy.

Yslam taryhy boýunça otuz kitabyň, iki ýüzden gowrak makalanyň awtory.

Professor Ihsan Süreýýa Syrma geçen hepdäniň ahyrynda Giresunda geçirilen kitap sergisine çagyryldy, uçar petekleri alnyp ýollandy. Soňra...

“Ýerli syýasy şertler” diýlip, Syrma halypany sergä çagyrmak goýbolsun edildi!

Professor Syrmanyň baş jiltlik «Musulmanlaryb taryhy» diýen kitaby bar. Ol şeýle diýipdi:

«Mugawyýa we onuň ogly Ýezit ýalňys ýoldady, Hezreti Alyňky dogrudy!»

Tötänlik:

Professor Syrmanyň «ýerli syýasy şertleri» bahana edip Giresuna çagyrylmadyk günü ABŞ Kasym Süleýmanyň janyna kast etdi!

Hem...

Kasym Süleýmany barada bilýän zady bolmasa-da, käbir ýezitparazlar «Şaýy serkerde öldürildi!» diýip toý tutdy!

Hawa. Olar üçin ýeke-täk çaprazlyk – ölen bendäniň şaýy bolmagydy...

Hawa. Olar üçin ýeke-täk ölçeg – professor Syrmanyň Hezreti Alyny hakly görkezen garaýyşlarydy...

Soragsyz-sowalsyz, sowatsyz kör ynanç – guşbeýnilere mahsusdyr! Ýurdumyza soňky ýyllarda «emewi dinçiligi» janlandyryldy..

Professor Syrma garşy edilen bilen Kasym Süleýmana garşy gurnalan kast edilşiğe begenmegiň arasynda hiç hili tapawut ýok. Bu barypýatan ýezitlikdir...

## ■ MEZHEPÇI DOST

Kasym Süleýmany hakynda mediýada ýazylanlaryň aglabasy Günbatardan terjime edilenler. Gynansak-da.

Geçen dynç günü... otstawkadaky tanyş ofiserlerimiň birine jaň etdim. Telefony öçük eken. Giçlik özi aýlady.

«Gaty görmäň, jaň eden wagtyňyz Eýrandadym» diýdi. Kasym Süleýmanyň jynazasyna gatnaşan eken. «Dostumdy. Birnäçe ýyllap bile işleşipdik!» diýdi.

Türk esgeriniň PKK-a garşy serhetden aňyrda geçiren operasiýalarynda (koordinat berme ýaly) iň uly kömeginden peýdalanan şahslaryň başynda Kasym Süleýmany bardy!

Kasym Süleýmanyň ABŞ-nyň oýunjagyna öwrülen PKK ýaly terrorçylykly guramalara garşy alyp baran barlyşyksyz göreşi gizlin syr däl.

Eýse... hemme zada oýlanyşykly seredensireýän mezhepçi tarapgöýler türk howpsuzlyk gullugynyň (MIT) başlygy Halan Fidandan Kasym Süleýmany barada näme üçin soranoklarka?

Seret, mezhepçi dost!

Hem guk ýanymyzda terror döwletiniň gurulmagyna garşy çykan bolýarsyň, hemem Kasym Süleýmany öldüren amerikalara alkyş aýtjak bolýarsyň! Beýle zat bolmaz. Ýňdarma mezhepçi-syýasy ynanç seni «oýnawaja» öwrer...

Biziň illerde syýasy yslamçylaryň iki ýüz ýyllap imperializmiň tarapynda ýer almagynyň sebäplerine kelle döwseň gowy bolmazmy?

Göwünlerine degmek islämok, emma düşünje gursawy ep-esli derejede pese düşürilen «biziň mähellämizdäkileriňem» käbirleri soňky otuz ýyldan bäri imperialistleriň hatarynda: -“Türkiýe Eýran ýaly bolmaz!” şygaryny bize kimler näme üçin orta atdyrды?

Yslam taryhy nukdaýnazaryndan seredilende, Erbakanyň uly öwrülik bolup biljek mazlum Eýran saparyna metbugat

serişdeleri arkaly näme üçin garşy çykyldy?

Bugün... Erdogan we Kylyçdarogly dil ýarmaga gorkup durkalar, Temel Karamollaoglynyň (Sagadat partiýasynyň başlygy -t.b.) Kasym Süleýmana **şehit** diýmeginiň çuňňur manysyna haçan düşünerkäk?

## ■ SOWALSYZ BOLMAZ

Ýakyn taryhyň sahypalaryny agdarmasak bolmaýar.

FETÖ-nyň polisiýa toslamalaryna ýugrulan syýasy analizlere täsiri neneň boldy?

Meselem, polisiýanyň bir habarnamasynda şeýle setirler bardy:

«Geçirilen kontrrazwedka işleriniň we gizlin operasiýalaryň netijesinde žurnalist Ugur Mumju kast edişliginiň we beýleki kast edilşikleriň arkasynda Eýranyň ynkylapçy gwardiýasyna garaşly Kuddus goşun birliginde gulluk edýän şahslaryň meýilnamasynyň we goldawynyň bardygy anyklandy...»

Indi... şular ýaly maglumatlaryň dogrulygyna şübhelensek gowy bolmazmy? Onuň düýp sebäbi-de 2000-nji ýylda Stambulyň Beýkoz raýonynda «Hizbullah» terrorçylykly guramasyna garşy geçirilen operasiýamyş.

Ýeri onsoň... bi «Hizbullahyň» Eýran bilen, şaýylyk bilen näme baglanşygy barka? Gurama «Ihwan» («Musulman doganlar») guramasynyň Siriýadaky şahamçasynyň tutýan ýoluny oňlaýardy. Özem hut şol guramadan bölünen topar Müsüriň «Ihwan Et Tekfir we'l-Hijre» guramasynyň ýolundan ýöreyärdi. Bu topar Aksoý, Üçok, Mumju, Kyşlaly jenaýatlaryny amala aşyrypmyş...

Eýran näme üçin ýöňkelýän bu jenaýatlary näme üçin etsin? Bilşimiz ýaly:

«Sowuk urşuň» gutaran 90-njy ýyllarynda dünýäniň ýeke-täk güýji bolup galan ABŞ (Eýran, Yrak, Siriýadan daşgaryn) ýer ýüzüne höküm edýärdi. Ýagdaý şeýle. Gelejeginden endişeli Eýranyň şolar ýaly galagoply döwürde Türkiýede syýasy jenaýatlary amala aşyrmagy üçin näme sebäp tapylyp biler?

Ýa-da şu sowaly orta atalyň: Şol döwür Yraga bomba ýagdyryp, Ýakyn Gündogary täzeden şekillendirmäge çalşan ABŞ-nyň bu kast edilşiklerde barmagy barmy? FETÖ bu işiň niresinde?

Soragsyz žurnalistlik bolmaz, tersine bolanda syýasy we dini  
kör ynanjyň ýesirine öwrülersiňiz!

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetini, 08.01.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMILIÝEW. Publisistika